

Tváří v tvář zločinné totalitě

Úvahy | 5.5.2010 @ 21.00

Když země přejde z totality do demokracie, přichází zpravidla zúčtování s přísluhovači bývalého režimu – a obzvláště, pokud to byl režim mimořádně zločinný, jako např. komunismus či nacismus. Řeší se otázka viny: Kdo je zodpovědný za to, co se dělo? Kdo učinil či neučinil vše, co bylo v jeho moci, aby zabránil zločinům? Kdo šel s davem, kdo jim pomáhal a kdo byl proti?

Snad žádný národ se nevyrovnával s otázkou viny tak intenzivně jako poválečné Německo. Po celé zemi tehdy visely plakáty s nápisem „To je vaše vina!“ Zatímco probíhal norimberský proces jednající s válečnými

zločinci, probíhal jiný proces v myslích všech Německých občanů. Ptali se jich: Promluvils', když zrušili ústavu? Zakročil jsi, když začali vypalovat synagogy a deportovat tvé židovské přátele a sousedy? Cos' učinil proti těm rozsáhlým zločinům, ke kterým docházelo přímo za tvé přítomnosti?

Případ každého jednotlivce je nesrovnatelný, proto i tehdy musel každý jednatel odpovědět sám a vyrovnat se s otázkou viny po svém. Platí však to, že kdokoli kdy žil ve zločinném režimu, s jehož ideologií nesouhlasil, musel bojovat vnitřní boj s frustrací, že není schopen té intenzivní nepravosti zabránit a že i pokud by povstal a nasadil život, tak by se nic nezměnilo.

Po bitvě je každý generál, současná diskuse kolem záznamů StB je toho důkazem. Místo diskuse nad tím, co už bylo a nelze to vrátit zpět, si uvědomme, že my sami jsme v podobné situaci, v jaké byli lidé za nacismu a komunismu. I my žijeme ve zločinném režimu, i my stojíme tváří v tvář hrubým a neomluvitelným zločinům.

Každý den náš duch přihlíží extrémně intenzivní nepravosti, která se děje ne vně, ale uvnitř nás. To naše vlastní nitro je dějištěm těch zločinů! Jsme v neustálém a bezprostředním kontaktu s nimi, protože k nim dochází v vnitřním člověku a naše zodpovědnost není jen nějaká nehmatatelná „morální“, kterou bychom mohli oddiskutovat, jakoby šla mimo nás, ale přímá, protože ty zločiny pocházejí z nás. Jsou někde v našem nitru osnovány, naším mozkem promýšleny, popř. rukama prováděny.

V sedmé kapitole Římanům si apoštol Pavel právě nad tím naříkal:

Nerozumím tomu, co dělám; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž činím to, co nenávídím. [Římanům 7,15; KMS]

V celé té pasáži Pavel vysvětlil, jak proti jeho vůli v jeho nitru stále vítězí zákon hříchu, který vede ke smrti! Napsal ji ne před svým obrácením, ale asi po dvaceti letech aktivního křesťanského života. Ten člověk – Pavel z Tarsu – dobře pochopil význam Kristovy oběti za naše hříchy.

Celá epistola Římanům předestírá čtenáři evangelium o tom, že „všichni zhřešili a postrádají Boží slávu“ (Ř 3,23) a že nikdo vlastní silou neunikne smrti, ale také, že „kde se rozhojnil hřích, tam se nadmíru rozhojnila milost“ (Ř 5,20). Proto Pavel uzavírá to své lkání nad beznadějností lidské snahy těmito slovy:

Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?

Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! – A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jednáním zákonu hříchu. [Římanům 7,24.25; KMS]

Jedině Bohu buď dík, protože my jsme ubozí lidé. Nedokážeme se vzepřít totalitě hříchu, která drancuje duševní stát našeho člověka. Proto přišel Kristus a položil život, abychom my mohli být z totality vykoupeni.

Zatím ještě žijeme v hrůzovládě svého těla, kde hřích vydává šílené a kruté rozkazy. Jako křesťané jsme ovšem ve svém těle disidenty a kniha jménem Bible je jako naše domácí rádio. Můžeme tedy stále naslouchat zprávám o tom, že přijde *Den D*, že jednou se v naší Normandii vylodí spojenec Kristus, smete vládu hříchu a nastolí dobrý řád v našich vzkříšených tělech.

Do té doby je úlohou nás, odbojářů, vysílat do zámoří modlitbu – prosbu o pomoc. Jako partizáni ve vlastní duši známe její terén a infrastrukturu. Právě tím můžeme pomoci spojenecké RAF, že budeme určovat místa vhodná k bombardování. Právě tím spolupracujeme s Kristem, že se modlíme proti konkrétním hříchům v nás, protože On má moc je nejen odpustit, ale i pomoci svým Duchem naší slabé vůli k jejich úplné eliminaci.

Na nás je, abychom se připojili k odboji. Musíme udělat, co je jen možné, ovšem nikdy nesmýšlet tak, jakobychom mohli my sami zastavit hřích a odčinit vlastní vinu. To bychom se rouhali Kristově milosti a dopouštěli se tak nejhrubší neposlušnosti, jaké se lze dopustit. Rozumějme takto: Kdo říká, že pomoc nepotřebuje, jistě ji nedostane.

<http://selah.diet/uvahy/tvari-v-tvar-zlocinne-totalite/>